

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indült: Pénteken, Augustus' 1-ső napján, 1834.

10.

TÖRÖK ORSZÁG.

Alexandria Jun. 17-kén. Syriában fellázzadt a' nép az Egyiptomi V. Király ellen 's egész Samaria fegyverben áll. A' pártott ütöttek hadi ereje kétségkívül nagy, mert Ibrahim Basa, ki ott egynehány erős helyeket seregével megrakott, nem tartja tanácsosnak ellenek indulni, a' honnan Ali Basa a' V. Király szárazon és Alexandriából a' tengeren küld neki a' lázadás elnyomására segítséget. Az aratás Egyiptomban igen szűk volt, 's mivel ez tartja Török ország nagy részét, nevezetesen a' fővárost gabonával, méltán félhetnek az elkövetkezendő drágságtól 's annak következéseitől.

EGYHÁZI STÁTUSOK.

Ő Szentsége XVI Gergely Pápa Jun. 25-kén kerülőírást (Epistola encyclica) botsátott a' Katholika Anyaszentegháznak minden Pátriarkái, Érsekei, és Püspökeihez, mellynek értelme ez:

XVI Gergely Pápa.

Tisztelendő Atyámfiak! Idvességet és apostoli áldást!

Különös örömünkre szolgált, midőn a' hitnek, engedelmességnek és tiszteletnek olly sok fényes bizonyosságaiból megértettük, melly készséggel fogadtatott légyen el minden helyen, a' Mi kerülőírásunk Aug. 15-kéről 1832-ben, mellyben Mi a' józan, és annak részeiben előadott egyedül követendő tudományt a' katolikusok egész nyájának hirdettük. Ezen Mi örömünket nevelték még azon nyilatkozatások,

mellyeket e' tárgyban némelleyek, azok közzül tettek, kik az általunk ott kárhoztatott javallatokat és tévelygő vélekedéseket az előtt helybenhagyták, és olly vigyázatlanok voltak, hogy azokat védelmezték. Átalláttuk Mi ugyan, hogy a' gonosz még ki nem írtatott, mellyet az Egyház és a' Státus ellen még minduntalan forraltak, mint az, a' köznépközött elterjesztett több szemtelen írásokból és némely titkos törekedésekből nyilván kitetszett, mellyekért a' mult esztendő Octoberében a' Rennesi Püspökhöz botsátott írásunkban méltán feddöztünk. De ebbeli aggodásink között kedves és örvendetes volt Nekünk, hogy éppen az a' ki miatt bánatba estünk, Dec. 11-kén Hozzánk küldött nyilatkoztatásában világosan bizonyítja, hogy ő a' mi körírásunkban megállított tudományt egyedül és feltételetlenül követi, és semmit, a' mi azzal ellenkeznék, sem nem ír, sem jóvá nem hagyand. Azonnal atyai szeretettel kitártuk szívünket egy ollyan fiúnak, kiről reménylenünk kellett, hogy intéseink által felbuzdítatva, naponként világosabb bizonyosságot adandja meggyőzésünkre, hogy ő a' Mi ítéletünket szóval 's tselekedettel is elfogadta.

Mindazáltal, a' mi alig látszott elhihetőnek, az, a' kit Mi olly jóakaró indulattal fogadtunk el, elfelejtven botsánatunkat, hirtelen eltávozott feltett szándékától, 's intésünktől várt jó reményünk füstbe ment, mihelyt megtudtuk, hogy ő nem régiben, a' nélkül ugyan, hogy nevét kitette volna,

de a' mire nyilvánosok a' bizonyságok, frantzia nyelven egy írást nyomtattott és terjesztett el, melly ámbár magában kitsinyke, de a' gonoszságra nézve nagy, ezen tzm alatt: „Paroles d'un Croyant.“ (Egy hívőnek szavai.)

Megíjedtünk, Tisztelendő Atyafi Társaim! már tsak első meglátásán is, 's a' szerző vakságán megilletődve, állattuk, hova megy az a' tudomány, melly nem Istentől van, hanem a' világ elve szerént állittatik fel. Mert ön szava ellenére, mellyel Nekünk nyilván fogadást tett, azon igyekszik, hogy a' katholika tudomány ellen kikelvén azt felforgassa, azt a' tudományt, mellyet Mikörírásunkban a' felsőség eránt tartozó engedelmességéről, a' népet rongáló indifferentismusnak kiirtásáról, a' kitsapongó véleményekről és beszédekről, továbbá a' lelkiismeret általános szabadságáról, melly éppen eltűrhetetlen, és a' társaságok útálatos egyesületeiről, mellyek minden, még a' legtévelygőbb vallás felekezetei által is az egyház és a' státus felforgatására állittatnak, a' hatalom szerent, melly Nekünk adatott meghatározzunk és megállítsunk.

Borzasztó midőn azokat olvassuk, mellyek által a' munka szerzője, a' fejedelem eránt tartozó hívségnek és hódolásnak minden köteleit elszaggatni igyekszik, a' lázadásnak élesztésére fáklyát gyújt, hogy a' köz rendtartást semmivé tegye, a' felsőségeket megúttassa, a' törvényeket lábbal tapossa, és az egyházi 's polgári hatalomnak elveit egészen megreszkettesse. A' honnan éppen istentelen és még eddig halatlan találmánya által a' fejedelmek hatalmát úgy adja elő, mintha az isteni törvényekkel ellenkeznek, sőt hogyragalmazása telyes mértékű legyen, még azt is állítja, hogy ez a' hatalom a' bűnnek és magának az ördögnek munká-

ja; az egyházi előjárókat ugyan azon gyalázatos jelekkel festi, mint a' világi fejedelmeket, ezt pedig azon istentelen szövetség miatt, melly által, a' mint ő álmodozik, ezek egymással a' népek jussaik ellen öszve esküdtek. De még ezzel a' vakmerőséggel meg nem elégedve, azt állítja, hogy a' vélekedések, beszédek és a' lelkiismeret feltétel nélkül szabadok, és a' katonáknak, kik azért fognának verekedni, hogy ezt a' szabadságot a' tyrannusoktól, a' mint ő nevezi, megnyerjék, ő szerentsét és boldogságot ígér; ő felszóllítja, valóságos dühösséggel a' földnek minden társaságait és egyesületeit, 's hatatosan biztatja azokat ezen átkozott munkának végrehajtására, úgy hogy ezen tekintetben is látjuk, mennyire lábbal tapodja ő a' Mi intésinket és rendelésinket. (Folytatása következik.)

N A G Y B R I T A N N I A.

A' felső Ház ülésében Jul. 17-kén a' Lord kantzellár kijelentette, hogy hétfőn, a' szegénységet illető törvény másodszeri felolvasása eránt rendelést tesz. Ezután Lord Suffild ajánlá a' vallásos gyűlések szabados tartása felől szerzett törvény másodszeri felolvasását. De az Exeteri Püspök; ellene szegezte magát a' Billnek, minthogy azt az ángoly Egyház elveivel ellenkezőnek állította, mert úgymond, ezen Egyház 25 dik tikkelye szerént senki nek sem szabad, közönséges tanítói hivatalt törvénytelenül magának tulajdonítani, ha tsak az ország Püspökjeitől arra meg nem szóllittatik. Gróf Wiklow, ellenben azt felelte, hogy ötöt az irlándiai Papság nagy része azon törvény támogatására megkérte. Kevés vitatás után a' javallat visszavétetett. Lord Ellenbrough kérdezte, hogy állana a' Rénszerítőbillel a' dolog? mellyre az új első minister, Lord

Melbourne, igen tsendes hangon ezt felelé: a' kormányzék meghatározta, hogy a' nevezett billt a' felső házba ez úttal tovább nem vitatja; — hanem a' helyett, az Irlandi nyughatatlanságok elnyomására egy más billt szerkeztet, mellyből az eredeti billnek három első rekeszei kihagyatnak. Ezen a' kijelentésen sokan megütköztek, és a' Ministereknek mindjárt egy kis szó hartzot kellett kiállani. Gróf Wichlof t. i. felállott, így szólván: „miolta szerentsém van a' házban helyet foglalni, soha egy egy minis-ter jelentését nagyobb álmétkodással nem hallottam, mint ezt a' mostanit, (helybe hagyás). Bajos meg fogni, hogy ugyan azon személyek, kik mintegy tíz nappal az előtt, a' legnagyobb tüz-zel egyetértőleg kívánták a' Kénserítő bill elfogadását, most egyszerre azt nyilatkoztatják ki, hogy ezen rendszabásokkal fel kellene hagyni. (hely-behagyás). Illyen állhatatlanság, tétová-zás, a' megállított igasságtól illy hirte-len lett elállás ebben a' Házban még soha sem történt. (helybehagyás). Ne-hány napokkal ez előtt a' nemes Gróf, ezen házban azt mutogatta meg, hogy hivatalát le tenni kéntelen vala, mivel őt a' kormányzéknek némelly tagjai a' leg gyalázatosabb módon megtsalták. (helybehagyás.) E' szerént a' nemes Lord betsülete és méltósága azt kíván-ná, hogy azt a' Személyt, melyre a' nemes Gróf tzelez, köz gúny tárgyául kinevezze. (helybe hagyás.) — Most hallja a' legnagyobb álmétkodással, hogy a' Ministerium, melly ugyan azon sze-mélyekből áll, azon rendszabásokkal felhagyni szándékozik, mellyeket ke-véssel ez előtt elmulhatatlan szükségé-seknek tartott. Illy formán Irlandiában a' békesség fenntartásához semmi re-ménység nem lenne, és ő ezentúl sem-mihez sem bízhatna, a' mihez a' mi-

nisterek kezdenének. (helybehagyás). Lord Wharnccliffe erre azt mon-dá: mikor a' ministerek a' kénserítő rendszabások halasztását a' nemes Lor-doknak ajánlották, azt nyilatkoztatták ki, hogy csak az utolsó szükség vette őket ezen lépésre. Ennélfogva a' bill, a' hadi törvényszékről szóló tzikely ki-hagyásával felvétetett, és semmi ellent-állásra nem talált, minthogy a' minis-terek a' kihagyására ráállottak. Miben van hát már most a' bill állapotja? Mind az, a' mit az Urak erről tudnak, a' következő: Aprilisben jelentették az Uraknak, hogy az Irlandi Helytar-tó igen is mellé áll a' rendszabások-nak, Juniusban mindazáltal ugyan ő, olly személyektől vett közlések követ-kezésében, kik az országlással, egyben köttetésben állanak, azt nyilatkoztatja ki, hogy ezen rendszabások nélkül is tzélt lehetne érni. A' nemes Gróf azom-ban tudósítást vévén, véleményét meg-változtatta, elhitevén magával, hogy a' billnek szükségesképpen ezen tzik-elyekkel együtt kell megállíttatni.'sa't. Ezen környülmények között kéntelen lenne úgy nyilatkoztatni kimagát, hogy ha a' bill, azon tzikely nélkül jönne fel az alsó házból, ő annak egyenesen ellene lenne. (halljuk, halljuk!). A' Lordkanzler mentette barátját Gróf Greyt, Gróf Wicklow állttása el-len, mintha az azt mondotta volna, hogy az, az igazgatás egy tagjában meg tsalatozott, vagy általa elárultatott vol-na, vagy hogy az ő szavainak csak ol-lyas valami értelme is lett volna; sőt inkább Gróf Grey semmit egyebet nem mondott, mint azt, hogy ő álmétkodik azon a' mit az Igazgatásnak egy tagja, más valakivel közlött, és ha ő az előtt arról valamit sajdíthatott vol-na, mindent elkövetett volna, annak megakadályoztatására; egyébaránt az Irlandi Titoknok, kit Gróf Grey az

alatt értett, nem lenne egyszersmind tagja a' Cabinetnek, hanem tsak az igazgatásnak. Kérdezte továbbá, ha valyon tanácsos lenne e' az említett három rekeszték mellett megmaradni; midőn tudni való, hogy az alsó ház, a' kathólikai Emancipatio vagy a' Reformot illető billt magát éppen olly örömezt meg engedné eltöröltetni, mint a' rekesztékeket megtartja, és hogy ha a' felső ház nem akar arról le tenni, a' két ház között az öszve háborodás elkerülhetetlen lenne. De Gróf Wicklow a' maga állítása mellett maradt, 's azt addig vitatta, míg végre az Oppositio hangos helybehagyását megnyerte. A' vitatások vége felé Hertzeg Buckingham és Lord Kantzellár mérgesen öszve kaptak, mivel az első a' mulatóhelyeket és ivó házakat kezdé emlegetni, a' mellyekben a' Lord Kancellár gyakran megszokott jelenni. Ezen a' Kantzellár felettebb megboszszankodván így szólla: ő ugyan részéről nem emlékezik reá, hogy a' nemes hertzeget az ivó házakban találta volna, minthogy ő a' kortsmákat és serházakat, a' hol a' hertzeget fel lehetne találni, meglátogatni nem szokta. Végteére hertz. Buckingham megvallotta, hogy ő tsak tréfaként mondotta azon szavakat, mellyeket Shakespeare Hamletjéből hozott fel.

SPANYOL ORSZÁG.

Elisondóba megérkezésekor V. Károly több hadi tiszteket nevezett ki, kik közül, legnevezetesebbek a' következők: Gróf Villemur ideig való hadi minister; Zumalaccaveguy, a' Generalstab Feje és a' hadi seregek Generalissimussa.

Egy éppen most hozzánk érkezett irás jelenti, hogy a' Rodil Seregének egy osztálya Pámplonánál megverettetett, és megszalaszlatott. — Don

Carlos a' sereghez a' következő Proclamatiot botsátotta: Katonák! kívánságim valahára bételyesedtek: köztetek vagyok. Ez a' szempillantat az, mellyet régtől fogva szívszakadva óhajtottam; tudjátok ti az én szakadatlan iparkodásimat, 's azt hirtelen végre is hajtjuk. Az én atyai szívem a' legédesebb örömmel telik el, mikor ditső tetteitekre, mellyek a' késő maradéknak általadódnak, rá gondolok. Szabadosok és katonák! A' ti szenvedéstek, a' tinyughatatlanságtok, a' ti álhatatosságtok, a' ti szeretetetek törvényes Uralkodótok, és királyi személyem iránt minden nemzetek bámulásának tárgyai, kik nem találnak szavakat, egy olly hérosi eltökéllettség 's magatok elszánása magasztalására. Induljunk hát egyszerre, 's az én Vezérlésem alatt hartzoljunk meg a' győzödelemért. De maga a' győzedelem is, ha Spanyol vérrel kell megvásárolni, fájni fog szívemnek. Hogy ezt ki kerülhessük, intlek titeket, kik eltsábíttatva, vagy megsaláttatva vagytok, vagy a' kik szavamat hallva, a' fegyvert leakarjátok tenni, jöjjetek az én királyi palástom alatt oltalmat keresni. Hogy ha pedig némelyek, az én várakozásim ellen olly vakok lennének, hogy ellentállások mellett álhatatosan megmaradnának, azokkal mint királyi személyem ellen felkelt pártütőkkel úgy kell bánni. Én éppen olly kemény leszek azok ellen, kik Pártütésekben megátalkodnak, mint a' mily szelíd azok iránt kik azt megbánták. — És ti bátor és hűséges bajnokok, kik mostanában a' ti Királyotok, és atyátokért gyülekeztetek egybe, hadjátok a' legszorossabb katonai fenytéket köztetek uralkodni, és viseltessetek a' legponosabb engedelmességgel Elöljáróitok eránt. A' katonai fenyték és engedelmesség szülő anyja az erőnek, és ez az erő kezes leszsz nekünk a' győze-

delem megnyeréséért, mellyel az Isten az igazságos ügyet megkoronázza. Generálisok, tiszték, szabadosok, katonák! engemet a' háládatosság által jár egészen, a' ti meg betsülhetetlen szolgálatotokért. (aláírva) Carlos Királyi lakó városomból Elisondóból, Jul. 12-kén 1834.

Moniteur Jul. 21. A' Frantzia kormányzék a' következő telegráfi tudósítást vette: Bayonnéból 19-dikről. Rodil Generál három tsapatra osztott seregével Puente la Reynánál (délre Pampelonától) és a' Carlistákat minden órán megtámadandja. — Magános levelek erősítik, hogy csak a' tsupa közelgetése hallására ezen Generálnak a' Junta Elisondoból nyakra före elfutott.

Messenger des Chambres Jul. 21. Don Carlos a' következő közönséges kegyelemhatározást botsátotta ki Jul. 12 én Elisondóból: „Minthogy az én hűséges Spanyolaim karjai között szerentsésen megérkeztem, és az én királyi szívem sok viszontagságokkal telyes szomorú esetek által eléggé megvan tanítva, mellyekre némelleyeknek iparkodásai az által adtak alkalmatosságot, hogy az én felettébb szeretett unoka hugomat Bourbon Donna Isabellát, költött jussánál fogva a' thrónusra akarták ültetni, holott a' Status alkotványának törvényei szerént az engemet illet; minthogy azon kívül az országot pusztító veszedelmes polgári háborúnak véget akarok vetni; és mivel az én atyai szívem érzi, hogy azok, kik az én törvényes jussaim bátor oltalmazói ellen fegyvert fogtak, azt tsábitás miatt, gyengeségből vagy tudatlanságból tették; erre nézve szívemet előntő érzéseimnek engedve, a' következő tzikkelyeket határoztam meg: 1) Minden Generálisoknak, Obersterek, főbb tisztéknek és köz emberek-

nek, kik Navarrában és Biskájában fel hónap alatt, a' félsziget többi részeiben pedig egy hónap alatt, a' fegyvert leteszik, és az én törvényes jussom megesmérése mellett, nálam, vagy az én Vezérim közzül valamelyiknél, magokat jelentik kegyelem adatik. 2) Azoknak, kik az említett tzikkelynek engednek, hivataljok, rangjok és disztzimeik, mellyeket az én Főméltóságú testvérem VII. Ferdinánd Király halála előtt nyertek, meghagyatnak. 3) Az altiszték, és közemberek, a' szolgálatból való elbotsáttatásokat feltétel nélkül megnyerik, ha hogy a' háború ideje alatt szolgálatomban lépni nem akarnak; azok, kik zászlóim alatt maradni kívánnak, szolgálatjokból a' háború bévégződése után tüstént elbotsáttatnak. 4) Az elébbeni tzikkelybe befoglalt altiszték, kik a' jelenvaló háború után szolgálatomban maradnak, egy ranggal feljebb mennek a' tisztségben, a' közembereknek pedig a' jutalmaztatás, és penzió vétel felsegállítására nézve négy esztendővel több idő számláltatik. 5.) Az első tzikkely tartozik, minden Generálisokra, Obersterekre, főbb tisztékre, és azon sereg köz embereire, kik ezen név alatt „Isabella száguldozó katonái“ a' bitangolás ügye fegyveres oltalmazására állítottak. Minden Generális, ki egész seregével, vagy annak egy részével zászlóm alá által jön, ezen rendkívüli szolgálatjáért különös kegyelem megbizonyítására is számot tarthat. Kiadatott Elisondóban, Jul. 12-kén 1834. A' Király által.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Moniteur f. h. 20-káról elment mond némelley Párisi Ujságok által elterjesztett hírnek a' Marseileben történt véres feltámadásokról, melyekre a' Berryer Ur megérkezése adott alkalmatosságot, ki ott Deputátusnak választatott.

A' Constitutione lerősíti, hogy jó forrásból vette a' Don Carlos Frantzia országon keresztül tett útazása felől a' következő tudósítást, mellynek tökéletes hitelességéért kezes: — „Don Carlos éjjel Jul. 1-sőjén Auguet de Saint Sylvain Urral Londonból elúta-zott. Dünkirchenben egy a' külső dolgokra ügyelő ángoly Titoknoki passussal, Alphonz Saez név alatt megérkezett. Egy tszében úta-zott, Párisba a' Mourice vendégfogadóba szállott le, hol az első éjtszákát töltötte. Más nap fel nyitott szekérben a' városban némelyeket meglátogatott, és egy privat háznál hált. Párisból Bordeauxba úta-zott, holtudva van, hogy Pichor de Longueville Urnál töltötte az éjjelt.

Bordeauxból Pichon Urral, még pedig az ő szekereben Mont-de-Marsanba ment, 's ott ebédelt, és onnan a' Tarnosi de Lalande mezei jószágába egy m.földre Bayonnetól. A' Laland Ur fja tüstént tudósította Detroyat Urat, az ő felekezete legbátrabb és hűségesebb követőjét, az Infans megérkezése felől, ki még éjjel az elúta-zására mindent elkészített, ne hogy a' politzia ott létét meg tudja. 9 kén korán 7 és 8 óra között Don Carlos, Auguet, Theodor, Detroyat, Don Cruz Uraktól forma ruhába lévő és az Politzaj lovagok Komandánsától kísértetve a' Saint Pierre-de-irube úta-zott Arcangueson keresztül Sareba, és a' Spanyol földre szerentsésen megérkezett.“

Peupla Souverain, Marsziliai újság, (szabadköztársasági hírlap) Jul. 16. „Tegnap egy tsapat mesterlegény a' fördésből hazafelé jöven, külömbféle, a' mai politikával ellenkező dolgokat énekelgetett. Egyszerre megjelen mellettek Negre nevű politzaj biztos egy osztály városi rendtartó fegyveresekkel

's parantsolja nekik, hogy dalolásokat szakaszszák félbe. Végeztvén a' kezdett verset eloszlottak, de a' városi rendtartó fegyveresek a' már szélyel oszlásra indult mesterlegényekre rohantak. Egy Monteux nevű 25 esztendő ifjút halálosan megsebesítettek, 's meg is halt. A' szerentsétlenül elesettnek temetésén mint egy 25 ezeren jelentek meg késérőben.

B É T S.

A' Felséges Magyar Királyi Udvari Cancellaria, meghalálozott Szűts István Udvari Agens helyébe Barkasy Imre Urat méltóztatott Udvari Agenssé kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son, Jul. 29-kén. A' napokban is folyvást tsak kerületi ülések tartattak, mellyekben a' XV tikkely, „a' házastársak költsönös vagy viszontagos örökösödéséről“ (de mutua conjugum successione) megállítása bevégezödvén, tegnap a' XVI tikkely „a' királyi fiscus örökösödéséről,“ (de successione fisci regii) vétetett fel tanátskozás tárgyaúl.

Magyar Tudós Társasági Jelentés.

A' Társaság eszközlése által kijö-vő folyóirat első kötete e' napokban hagyta el a' sajtót illy tzímmel: Tudománytár. Közre bocsátja a' magyar tudós társaság. Szerkezteti Schedel Ferentz; orvos Dr. rendkiv. kir. Professor, a' m. t. térsaság rendes tagja. Három kömetszettel, mellyek közül egyik az eröművek alkalmazásáról szóló tikkelyhez, a' másik, Zamboni örök-mozgójához tartozik, a' harmadik pedig Zent Lazlo kyralnak legendaya kezdetét mutatja fac simileben. Budán 1834.

Ezen nagyobb 8 ad rétben lévő 's 250 lapnyi 1-ső kötet tartalma, következő: Értekezések. A' philosophia tárgya, tzélja és hasznainak fő vonalai. Kállay Ferentz. Lander fölfede-

zései Afrikában a' Nigeren. Angolból. **Tasner Antal.** Frantzia költészet a' XIX. században. Frantzia után. **Csató Pál.** Az eröművek alkalmazásáról 's munkatételeiről. **Györi Sándor.** Törvényhozás és erköltsök költsönös hatásaik a' régi népeknél. **Ampère** után. I. tikkely. **Kelet. Jakab István.** Zamboni örökmozgója. **Czambert János.** Észrevételek. **Györi Sándor.** Az arabiai beduinok és wahabiak. Frantziából. **Petrovics Fridrik.** A' tapasztalati lélekismeretből lehozott széptudomány. **Nyiry István.** A' föld theoriája **Ampère** szerint. **Schedel Ferentz.** **Vegyes közlések.** Fölfedezések. A' délsarki szárazföld. Levelezések. **Petrovics** két levele Berlinből. Régiségek. A' nagyszombati codex 1490—1527. **Luczenbacher János.** A' müncheni magyar codex 1466. **Fejérváry Miklós.** Magyar nyelv udvari divata. **Czech János.** Magyar nyelv ügye. Hontban, Veröczében. Népinevelés. **Bekke Kristóf** nézete 's alapítványa. **Marczibányi Lajos** kérdése, érdekelve. **Jutalmak.** A' magyar tudós társaság folyó jutalmi. **Marczibányi Lajos** jutalomtétele. A' **Marczibányi** intézet 3-dik jutalomosztása. Alapítások. A' magyar tudós társaság pénzalapjának legujabb növekedései. Művészetek. Játékszín (magyar). Festészet. Szobrászat. A' m. tud. társaság könyvtára gyarapodásai (hivatalos tikkely).

Eléterjeszti ugyan a' Szerkeztető vezérszava, a' társaság nézeteit, ohajtását, e' jelentés azonban előre is hird ad felöle azon ígéret szerint, melly az Igazgatóságnak a' társaság 1832-beli munkálódásairól szóló jelentésében az 1833-beli Névkönyv 33 d. lapján áll.

A' társaság 4-dik nagy gyűlése 1833-ban Novemberben, azt találta a' magyar literatura mostani állásához ké-

pest legtzélirányosabbnak, hogy e' folyóirat ekképen jelenjen meg:

1. Tartalma tudományos, encyclopaediai legyen, kiterjeszkedjék az emberi tudás minden ágaira, leginkább azonban a' jelen idő haladásaira, 's az előadás formája ne bírálható és vitalkozó hanem inkább értesítő 's közlő lenne; irányul pedig az vételessék, hogy azon hazánkfiak, kik külföldi folyóiratokat nem tarthatnak, miveltségi szükségüknek ebben némű pótlékát leljék.

2. A' megjelenendő kötetekbe tehát ezen kitűzött tzeálnak megfelelő akár eredeti akár fordítódott tikkelyek vételessenek.

3. Mivel pedig a' társaság tagjai, vagy ülésekbeli egyéb tárgyakkal, vagy külön dolgozással vagynak elfoglalva, ide való munkálódásra is minden tag nem köteleztethetik 's így a' folyóiratot az egész társaság nem a' maga saját munkájának nyilatkoztatja, hanem a' Szerkeztetőnek tsak úgy leszen segédere.

a) Hogy ő a' kezéhez jövő eredeti dolgozatokat héti ülésben bemutatván, azok közül mindenik megvizsgálására az ülés, tagot nevez, kinek javaltára a' kéziratot a' szerkeztető kiadja, vagy ellenkező esetben az elmarad.

b) A' társaság által járatandó külföldi folyó iratokból az érdekesebb tikkelyek lefordítására a' szerkeztető, társaságbeli tagot vagy nem tagot megbíz, 's ezen segédek nyelvbéli előadásáért is írójukkal együtt ő kezeskedik.

4. A' könyvismertetési 's minden egyéb miveltségi tudósítások összegyűjtése, egybeállítása a' szerkeztető gondja. Egyebiránt

5. A' fő felügyelés folyvást a' héti üléseké.

Illy értelemben levő utasítások mellett hagyta meg a' 4d. nagy gyűlés is

a' szerkeztetést Dr. Schedel Ferentz rendes tagnál, ki szerkeztetőnek az 1852-ben volt 3 dik nagy gyűlésben választott.

Ő hozzá ne sajnálják tehát a' tudománytárba dolgozni kívánók eredeti értekezéseiket, vagy annak tárgyaihoz számítható fordított apróbb tikkelyeket tisztán készült kéziratban megküldeni. Bírálat alá lesznek ilyenek véve és ha jók, elfogadva akár tagjától a' társaságnak akár nem tagjától, mivel a' felebb érintett elrendelés szerint e' folyóiratban nem egyedül a' tudós társaság kíván előlépni, hanem mint közép-pont ohajtja eszközteni a' külföldi műveltség haladása megismertetését, 's ébreszteni a' honi jobb elméket, tudományos műveltség közebb terjesztésére.

Felvehető dolgozatok között a' társaság igazgatósága határozatához képest, egy egy ívnyi eredetiért az írónak járandó tiszteletdíj 8 pengő, fordításért 6 pengő forint.

Meg fog pedig jelenni évenként négy kötet, a' mennyire tsak lehet, mindig Pesti vásárkor, 's nagysága mindeniknek 15 ívnyi körül leszen, szükség kívántával réz vagy kömetszettekkel. Az előre fizetni kívánó, négy kötetet közönséges papíroson 4, finomon 6 pengő forintjával vehet meg; egyes kötetek ára közönséges papíroson 1 fr. 20 xr. finomon 1 fr. 50 xr. pengőben, Pesten Eggenberger Jó'sef könyvárosnál, kihez minden más könyvkereskedő is utasítatik.

A' magyar tudós társaság igazgató, tiszteleti, rendes és levelező tagjai, 4 fr. 48 xr. kaphatják meg előfizetés utján a' finom papirosú 4 kötetet,

a' közönséges papíroson lévőt 3 fr. 12 xrért pengőben, 's így, külön is a' köteteket százától huszával oltsóbban a' társaság pénztárnoki hivatalánál. Mert a' melly példányokat itt szerzenek meg a' tagok, azok eladása körül az említett középponti könyváros nem fáradván, érettek a' száztól husznak nem kell kijárni. Pesten, a' héti ülésből Julius 21 dikén 1854.

A' Titoknok által.

A' nagymélt. Helytartótanátsnak folyó eszt. Jun. 24d. 17,620 szám alatt költ rendelkezésből köz hírré tétetik, hogy az ország szemorvosa a' mult 1853 folytában Abaúj és több szomszéd vármegyékben 82 szem-nyavalyában sínlődtek közül 68-at egészen kigyógyított, 4-et javított, 10 et pedig mint gyógyíthatatlant botsátott el.

Igazítás. A' Harczagi nagy tűz által megkárosultak számára beküldött 's 4-dik számú újságlevelünkben közölt adakozások között „Almássy ** Ő Excja“ helyett olvastassék „Tekintetes Zsadányi és Törökszentmiklósi Almásy Emanuel Ur“ kinek szerénysége nevét tudatni nem akarta, mindazáltal a' háladatosság érzete e' fényes nevét a' jóltévő földes Urnak titokban nem hagyhatja.

A' Pénz folyamat Július' 31-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	97 1/4
Az 1820-béli sorsosok:	199 1/4
Az 1821-béli hasonlók:	— —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Oblitzióji:	57 11/23 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek	1220 1/3 for. ton
Conv. Pénzben.	